

ХРОНІКА

Четвертий Всеукраїнський симпозіум “Особливості формування та становлення психофізіологічних функцій в онтогенезі”, присвячений 100-річчю від дня народження професора В.О. Трошихіна (13–15 листопада 2006 р., м. Черкаси)

Черговий четвертий Всеукраїнський симпозіум з проблем вікової психофізіології було організовано Інститутом фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України та Черкаським національним університетом ім. Богдана Хмельницького Міністерства освіти та науки України (на базі кафедри анатомії та фізіології людини і тварин). У роботі симпозіуму брали участь представники 41 наукових і навчальних закладів, відомчих організацій і служб України (Києва, Черкас, Херсона, Сум, Луцька, Одеси, Луганська, Донецька, Дніпропетровська, Вінниці, Ужгорода, Рівного), а також учені Росії та Польщі. На адресу наукового комітету надійшло 117 тез від 241 автора.

На одному пленарному та п'яти секційних засіданнях було заслухано й обговорено 30 усних доповідей, присвячених вивченню в онтогенезі стану вищих відділів центральної нервової системи, сенсомоторної реактивності, психічних функцій і характеру вегетативного реагування при дії на організм людини різних факторів зовнішнього та внутрішнього середовища. На пленарному засіданні, після привітання від проректора з наукової роботи Черкаського національного університету професора Ю.В. Триуса, з доповіддю “Життєвий і творчий шлях В.О. Трошихіна” виступив професор М.В.Макаренко, а також професор С.О. Коваленко з доповіддю “Індивідуальні характеристики варіабельності серцевого ритму” (м. Черкаси), професор О.Р. Малхазов “Психофізіологічні складові латентного часу” (м. Київ) і професор Ю.Я. Лях “Національні стандарти статистичного аналізу експериментальних даних” (м. Донецьк).

На секційних засіданнях із доповідями виступили науковці м. Києва: О.А. Поляков (Інститут геронтології АМН України); О.М. Кокун і Ю.В. Сєрьогін (Інститут психології ім. Г.С. Костюка АПН України); І.Г. Зима, Т.В. Куценко та В.І. Кравченко (Київський національний університет ім. Тараса Шевченка). Від різних кафедр Черкаського національного університету виступили вісім фахівців: С.М. Хоменко, Д.М. Харченко, Л.І. Кудій, Л.М. Ілюха, В.О. Пустовалов, О.Е. Менших, О.В. Калениченко, Н.П. Черненко. Від херсонського регіону доповіді зробили О.В. Баєва, А.В. Степанська, О.О. Косаренко та В.Д. Романченко. Сумський державний педагогічний університет ім. А.С. Макаренка представляли О.О. Єжова, І.О. Калиниченко та Г.Л. Заїкіна. Від групи авторів Ужгородського національного університету доповідала В.В. Бернарда, а від групи авторів Луганського національного педагогічного університету ім. Т.Г. Шевченка – В.І. Шейко. Були заслухані також доповіді А.І. Поручинського і А.М. Сітовського від Волинського державного університету ім. Л. Українки (м. Луцьк).

При підведенні підсумків роботи симпозіуму було висловлено його позитивну оцінку в подальшому розвитку фундаментальних і прикладних питань з цього напрямку психофізіології. Поряд з цим прозвучало і занепокоєння учасників симпозіуму стосовно негативного ставлення членів експертної ради ВАК України до дисертацій, які мають пряме відношення до проблеми формування та становлення психофізіологічних функцій людини в онтогенезі, чому був присвячений і цей симпозіум.

Окремі роботи згаданого напрямку знаходяться у ВАК уже більше року без відповіді. І незважаючи на те, що і за Паспортом спеціальності, і за роз'ясненнями Президента Українського фізіологічного товариства, директора Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України академіка П.Г.Костюка, які були направлені голові ВАК України з приводу того, що наукові роботи з вивчення вищої нервової діяльності, сомато-вегетативних і психічних функцій, властивостей особистості та їх роль в успішності навчання і трудовій діяльності людини відносяться до спеціальності 03.00.13 – фізіологія людини і тварин,

їх не затверджують, мотивуючи тим, що такого роду роботи слід відносити або до спеціальності психологія, або педагогіка. Цим самим, на жаль, відповідною структурою ВАК штучно поставлена заборона (гадаємо тимчасово) розвитку цього напрямку наукових досліджень (захист дисертацій), який раніше вважався важливим і перспективним.

Симпозіум привернув увагу працівників наукових і навчальних закладів м. Черкаси. У засіданнях взяли участь значна кількість незареєстрованих науковців. Роботу симпозіуму було висвітлено в репортажах Черкаської телерадіокомпанії.

М.В.Макаренко, В.С.Лизогуб